

ŞATO

Franz Kafka 3 Temmuz 1883'te Yahudi bir anne-babanın oğlu olarak Prag'da dünyaya geldi ve hayatının neredeyse tamamını bu kentte geçirdi. Lise öğreniminden sonra seçtiği hukuk eğitimini 1906 yılında Prag Üniversitesi'nden doktorasını alarak tamamladı. Önce bir yıl staj yaptı, 1907 yılında Assicurazioni Generali şirketinin Prag şubesinde işe başladı. 1908 yılında İşçi Kaza Sigortası Kurumu'na geçti. Max Brod'la kurduğu dostluk aracılığıyla Prag edebiyat çevresine girdi; Felix Weltsch, Oskar Baum, Gustav Janouch ve Franz Werfel'le tanıştı. I. Dünya Savaşı'nda zayıf vücut yapısı sebebiyle askere alınmadı. 1917 yılına dek çalıştığı İşçi Kaza Sigortası Kurumu'ndan tüberküloz nöbeti yüzünden önce istirahat iznine ayrılmak zorunda kaldı, sonrasında 1922 yılında erken emekliliğe ayrıldı. Franz, Hermann Kafka ve Julie Löwy'nin ilk çocuklarıydı. Kafka ailesi Prag'da, aile içinde Almanca konuşan azınlıklardandı. Kafka yaşamı boyunca hem Yahudiliğin hem iki kültür arasında kalmanın huzursuzluğunu duydu. Franz'ın daha sonra doğan iki erkek kardeşi çok küçük yaşta öldüler. Gabriele (Elli), Valerie (Valli) ve Otilie (Ottla) adında üç kız kardeşi oldu; en çok Ottlayla yakınlık kurdu.

1912'de tanıştığı Felice Bauer'le iki kez nişanlandı. 1917 yılının yaz sonunda ansızın ağzından kan gelmesi, yakasını hiç bırakmayacak tüberküloz hastalığının başlangıcı, Felice'le ilişkilerinin sonu oldu. 1919'da Julie Wohryzek ile nişanlandı fakat bu ilişki de evli Milena Jesenská ile tanışmasıyla son buldu. Kafka'nın bazı eserlerini Çekçeye çeviren Milena Viyana'da yaşadığı için seyrek görüşebildiler, ilişkileri 1921'in başlarında sona erdi. İki yıl sonra Kafka Prag'ı terk ederek Dora Diamant'la Berlin'e yerleşti ve kendini bütünüyle yazıya adadı. 1923-24 kışını "açlık yılları"nı yaşayan Berlin'de geçirmek zorunda kalışıyla sağlığı hızla kötüleşti ve gençlik yıllarından itibaren mücadele ettiği hastalığı sonucu 3 Haziran 1924 günü, Viyana yakınlarındaki Kierling Sanatoryumu'nda henüz 41 yaşını doldurmadan öldü.

Kitaplarının bir kısmı sağlığında yayımlandı. *Açlık Sanatçısı* (1924), *Dava* (1925), *Şato* (1926), *Kayıp [Amerika]* (1927), *Çin Seddinin İnşası* (1930), *Babaya Mektup* (1952) ölümünden sonra yayımlanan kitapları arasında yer aldı. 1902'de tanıştığı, yirmi yılı aşkın bir süre dostu olan Max Brod, ölümünden sonra yazdıklarının yakılmasını isteyen Kafka'nın geride bıraktığı el yazısı metinlerini ailesinden devralarak vasiyetine uymadı; yirminci yüzyılın dehşetini ve kaygılarını simgeleyen Kafka'nın yapıtının yayımlanmasına öncülük etti.

İlknur Özdemir İstanbul'da doğdu. İstanbul Alman Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Almanca ve İngilizceden çok sayıda çevirisi ve *Senin Öykün Hangisi* adlı bir öykü kitabı vardır.

Başlıca Çevirileri: Paul Auster: *Yalnızlığın Keşfi, Yanılsamalar Kitabı, New York Üçlemesi*; Gabriel Garcia Márquez: *Şili'de Gizlice*; Max Frisch: *Stiller*; J. M. Coetzee: *Utancı, Petersburglu Usta*; Michael Cunningham: *Saatler*; Günter Grass: *Yengeç Yürüyüşü, Soğanı Soyarken*; Hermann Hesse: *Klingsor'un Son Yazı*; Arundhati Roy: *Küçük Şeylerin Tanrısı*; Stefan Zweig: *Satranç, Bir Kadının Yaşamından Yirmi Dört Saat*; Bruno Schulz: *Tarçın Dükkanları*; Ian McEwan: *Fındık Kabuğu, Cumartesi, Sahilde*; Ingeborg Bachmann-Paul Celan: *Kalp Zamanı*; Edith Wharton: *Keyif Evi*; Umberto Eco: *Genç Bir Romancının İtirafları*; Virginia Woolf: *Mrs. Dalloway, Kendine Ait Bir Oda, Dalgalar*; Pascal Mercier: *Lizbon'a Gece Treni*; Franz Kafka: *Milena'ya Mektuplar, Dönüşüm*; Christa Wolf: *Melekler Şehri*.

İlknur Özdemir Michael Cunningham'ın *Saatler* adlı kitabının çevirisiyle Dünya Kitap Dergisi Çeviri Ödülü'nü almıştır. Uzun yıllar yayınevlerinde genel yayın yönetmeni olarak görev yapmıştır. Halen serbest çevirmen olarak çalışmaktadır.

FRANZ KAFKA

Şato

Roman

Çeviren
İlknur Özdemir

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5426
Modern Klasikler
Edebiyat - 1548

Şato / Franz Kafka
Özgün adı: Das Schloß
Çeviren: İlknur Özdemir

Kitap editörü: Fahri Güllüoğlu

Kapak tasarımı: Davut Yücel
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: Merve Çakıroğlu

Baskı: A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.
Otosanayi Sitesi Yeşilce Mah. Donanma Sok.
No: 16 Seyrantepe - Kağıthane / İstanbul
Telefon: (0 212) 281 64 48
Sertifika No: 12168

1. baskı: İstanbul, Ağustos 2019
ISBN 978-975-08-4538-3

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2018
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/YapıKrediKulturSanatYayincilik](https://www.facebook.com/YapıKrediKulturSanatYayincilik)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

Çevirmenin Önsözü • 7
I Varış • 13
II Barnabas • 27
III Freida • 41
IV Hancı Kadınla İlk Görüşme • 49
V Muhtarın Yanında • 60
VI Hancı Kadınla İkinci Görüşme • 74
VII Öğretmen • 85
VIII Klamm'ı Beklerken • 93
IX Sorgulamayla Mücadele • 100
X Sokakta • 109
XI Okulda • 114
XII Asistanlar • 123
XIII Hans • 129
XIV Frieda'nın Sitemi • 137
XV Amalia'nın Evinde • 146
XVI • 154
XVII Amalia'nın Sırrı • 167
XVIII Amalia'nın Cezası • 179
XIX Talepler • 187
XX Olga'nın Planları • 193
XXI • 206
XXII • 213
XXIII • 222
XXIV • 235
XXV • 247

Çevirmenin Önsözü

Şato'nun, edebiyatın anlaşılması zor yapıtları arasında yer aldığı kuşkusuz. Franz Kafka Şato'yu yazmaya 1922 yılının Ocak ayı sonlarında, büyük olasılıkla Spindelmühle'de kaldığı sırada başlamıştı. Ağır bir nevrozun ve 1917 yılında yakalandığı tüberkülozun ardından büyük bir yapıt hazırlamak istemişti. Romana Prag'da, sonra kız kardeşi Otdla'nın evinde devam etti; 1922 yılının Ağustos sonuna doğru hastalığı nüksedince ve peş peşe kriz geçirince ara verdi. Arkadaşı Max Brod, Kafka'nın 1924 yılındaki ölümünün ardından terekesindeki yapıtları yayıma hazırlamaya karar verince önce *Dava*'yı sonra *Amerika*'yı yayımlattı. Kafka Şato'yu tamamlayamamış, bir kısmını notlar halinde bırakmıştı, hatta romana önce birinci tekil şahıs anlatıcısıyla başlamış, sonra değiştirmişti, dolayısıyla özgün metinde, kullanılan zamanlar, fiiller, hatta ifadeler değişiklik gösteriyordu, özellikle yazım bağlamında birçok düzelti/değişiklik gerekiyordu. Max Brod romanı yayıma hazırlarken bunlardan gerekli olanları uyguladı.

Şato ile *Dava* arasındaki benzerlik, Kafka-okurunun dikkatini çekmiştir. Her iki romanın kahramanı aynı adı taşır: K. her iki kahramanın karakter özellikleri birbirine benzer. Her ikisi de müthiş güçlü, dış dünyaya kapalı, bireyi umursamayan bir devlet kurumuna karşı kazanamayacakları bir mücadele içindedirler. Ancak *Dava*'da, Joseph K. kendisini yargılayacak kurumdaki kaçmaya çalışırken Şato'daki K. bir yolunu bulup yöneticilere ulaşmaya çabalar. Müthiş bir bürokrasi, raporlar, tutanaklar, dosyalar her ikisinde de neredeyse başrolde. K.'nın kendisini yabancı olduğu bir ortamda bulmasını, nerede kalacağını, görevini nasıl yapacağını bilmeden, tanıştığı insanlara kendini kabul ettirmeden, herkesin otoriteye biat ettiği köyde yerleşik olamadan günlerini geçirmesini okurken, ister istemez K.'nın absürd dünyasına çekiliyor okur. K.'nın tanıdığı insanlar otoritenin bir parçası olsalar da tam olarak ne yaptıkları roman boyunca açıklık kazanmıyor. Öte yandan

soğuk, karlı ve karanlık bir ortam, roman boyunca sürüyor ve bu atmosfer imgelerle pekişiyor. Ne güneş, ne açık hava, ne göz alıcı bir manzara, ne de hayatın başka zevkleri kesinlikle görünmüyor. Beklediği gibi koyu Kafkaesk bir ortam buluyor okur.

Şato, pek çok değişik yoruma yol açmıştır. Albert Camus, onun günümüz insanının, dünyayı olduğu gibi değil de yalnızca kendi eğilimlerinin ve güdülerinin izdüşümü olarak gören soyutlanmış insanın yaşadığı bunalımı yansıttığını söylemiştir. K.'nın günümüz düşünce sisteminin kırılma noktasında durduğunu söyleyenler de çıkmıştır. Adorno, bu romanı gelecekteki totaliter sistemlerin hiyerarşisinin ve iktidar yapılarının temsili olarak yorumlamıştır. Max Brod ise romanda teolojik bir model görmüştür, ona göre 'şato' ilahi lütfun merkeziydi. Romanda, insanları ruhani bir otoriteye inanmaya ve onun taleplerine, ki bu taleplerin temelinde aslında insanın kendi umutları ve arzuları var, uymaya sevk eden psikolojik yöntemler görülüyor, bu bağlamda şato, aynı zamanda dinsel bir otoritenin de simgesi; K.'nın kadastrucu kadrosuna atanarak köye ilk gelişinde başını kaldırıp bakınca Şato'yu kendi köyündeki kiliseyle karşılaştırması bir işaret. Buna bakarak Kafka'nın yakın dostu ve terekesini yöneten kişi olan Max Brod'un iddiasında haklı sayılabileceğini düşünebiliriz. Şato'yu, iktidar, keyfi yönetim, otoriter görevliler ve devlet kurumlarındaki aşırı bürokrasi üzerine bir kara mizah gibi gören yorumlar da var.

Romanın asıl meselesi otorite ve otoritenin değişik şekilleri. Şato, hiç tanımayacağımız bir kontun malıdır, onunla tanışmayız, şato onun emrindeki kalabalık bir kadro tarafından yönetilir, bir hiyerarşiye bağlı olan bu memurlar köyün meseleleriyle de ilgilenirler. Roman, bürokrasi çarkındaki karışıklıkları ve beceriksizlikleri ironik bir dille eleştirirken geleneksel otoritenin yerini neyin alacağı sorusunu da akıllara getiriyor.

Kafka'nın yapıtları kuşkusuz kendi kişisel nevrozunun simgelerini taşıyor. Ama yapıtları buna indirgemek büyük eksiklik olur. Yapıtları, günümüz toplumunda çoğunluğun değilse de pek çok kişinin hissettiği bir şeyi ifade ediyor: başka insanlara temelden duyulan bir güvensizlik, kişinin kendi değeri konusunda içini kemiren kuşku, bireyin başkaları tarafından takdir edilme ve tanınma hakkı.

Şato'nun son cümlesini yarım bırakıyor Kafka ve kitap yayımlanırken özgün hali korunuyor. Dolayısıyla kitabın bütünü de çe-

viri aşamasında her dildeki çevirmeni zorlayan bir çalışma oluyor. Ancak bu haliyle bile Kafka istediği havayı yaratabilmiş, anlatmak istediğini anlatmış. Kafka'nın altı defter halinde tuttuğu bu elyazması halen Oxford'da Bodleian Library'de.

İlknur Özdemir
Ocak, 2019

Şato

I Varış

K. geldiğinde akşamın geç bir saatiydi. Köy kar altındaydı. Şato Dağı, görünmez olmuş, sisin ve karanlığın içine gömülmüştü, büyük şatonun yerini belirten en ufak bir ışık bile yoktu. Anayoldan ayrılıp köye götüren ahşap köprüde uzunca bir süre duran K. gözlerini boşluğu andıran yere dikti.

Sonra geceyi geçirebileceği bir yer aramaya koyuldu; handakiler uyumamıştı, gerçi hancının verebileceği boş oda yoktu, ama bu geç saatte gelen konuk onu epeyce şaşırttığı ve kafasını karıştırdığı için ona hanın büyük salonunda bir saman çuvalı üzerinde yatmasını önerdi. K. razı oldu. Hâlâ bira için birkaç köylü vardı içerde ama K. kimseyle konuşmak istemiyordu, tavanarasından saman çuvalını kendi gidip aldı ve sobanın yakınına koyup yattı. İçerisi sıcaktı, köylüler ses çıkarmıyorlardı, K. onları bir süre daha yorgun gözlerle süzdü, sonra uyuyakaldı.

Ama çok geçmeden uyandırıldı. Kentliler gibi giyinmiş, tiyatro oyuncusu suratlı, küçük gözlü, kalın kaşlı genç bir adam, hancıyla birlikte başında dikiliyordu. Köylüler de gitmemişlerdi, birkaçı daha iyi görebilmek ve duyabilmek için sandalyelerini onlara doğru çevirmişlerdi. Genç adam, K.'yı uyandırdığı için büyük bir nezaketle özür diledi, şatonun kâhyasının oğlu olduğunu söyleyerek, “Bu köyün sahibi Şato’dur,” dedi, “burada kalan ya da geceleyen, bir bakıma Şato’da kalmış ya da gecelemiş sayılır. Kontun izni olmadan da kimse böyle bir şey yapamaz. Oysa size böyle bir izin verilmemiş, ya da en azından izin belgesini göstermemişsiniz.”

K. yattığı yerden doğrulmuş, saçlarını eliyle düzeltmişti, adamlara aşağıdan doğru baktı ve, “Yanlılıkla hangi köye geldim ben? Burada bir şato mu var?” dedi.

“Elbette,” dedi genç adam ağır ağır, o sırada oradakilerden bazıları K.'ya bakıp başlarını iki yana sallıyorlardı, “Sayın Kont Westwest’in şatosu var.”

“Ve burada geceleme için izin mi almak gerekiyor?” diye sordu

K., az önce söylenenleri rüyasında görmüş olmadığına kendini ikna etmek istercesine.

“İzin almak gerekiyor,” oldu aldığı yanıt, genç adam elini uzatıp hancıya ve müşterilere, “yoksa izin alınması gerekmiyor mu?” diye sorarak K. ile basbayağı alay etti.

“O zaman alayım o izni,” dedi K., esneyerek ve ayağa kalkmak üzere üzerindeki örtüyü kenara itti.

“Peki, kimden alacaksınız?” diye sordu genç adam.

“Sayın Kont’tan,” dedi K., “yapacak başka bir şey yok.”

“Şimdi mi, geceyarısı mı alacaksınız Konttan izni?” diye bağırdı genç adam ve bir adım geriledi.

“Mümkün değil mi bu?” diye sordu K., umursamazca. “Öyleyse neden uyandırdınız beni?”

O zaman genç adam kendini kaybetti. “Serseriler gibi davranmayın!” diye bağırdı. “Kontun makamına saygı gösterin! Sizi uyandırmamın nedeni, Kontun arazisini derhal terk etmeniz gerektiğini bildirmektir.”

“Bu kadar maskaralık yeter,” dedi K., sesi dikkat çekecek kadar alçaktı, yerine yattı, örtüyü üzerine çekti. “Genç adam, fazla ileri gidiyorsunuz, yarın sabah bu davranışınız hakkında konuşacağım. Tanık gerekirse, hancı ile şuradaki beyler tanışımıdır. Şu kadarını söyleyeyim ki, ben Kontun getirttiği kadastracıyım. Asistanlarım aletlerimle birlikte yarın gelecekler. Karda yürüme fırsatını kaçırmak istemedim, ama ne yazık ki birkaç kez yolu şaşırdım, bu yüzden bu kadar geç geldim. Şatoya gidip geldiğimi haber vermek için saatin geç olduğunu siz bana ders vermeden önce de biliyordum. Bu nedenle, bu yatacak yerle yetindim, sizse –en hafif deyimiyle– kabalık edip beni burada rahatsız ettiniz. Açıklamalarım bu kadar. İyi geceler, beyler.” Ve K. yüzünü sobaya doğru döndü.

“Kadastracı mı?” diye tereddütte sorulduğunu duydu sırtının gerisinde, sonra herkes sustu. Ama genç adam kendini çabuk topladı, K.’nin uykusunu rahatsız etmemek istercesine yeterince alçak ama ona duyuracak kadar da yüksek bir sesle hancıya, “Telefon edip soracağım,” dedi. Ne, köydeki bu handa telefon da mı vardı? Mükemmel donatılmış burası. Bunların her biri şaşırtıyordu K.’yı, genelde ise elbette beklemişti böyle şeyleri. Telefonun neredeyse tam başının üstünde durduğunu anladı, uykuluyken gözüne çarpmamıştı. Eğer genç adam telefon edecekse, istemese de K.’yı uykusunda rahatsız edecekti, şimdi mesele, K.’nin onun telefon

etmesine izin verip vermeyeceğiydi, vermeye karar verdi sonunda. O zaman da uyuyor numarası yapmanın bir anlamı olmayacaktı kuşkusuz, bu yüzden yeniden sırtüstü döndü. Köylülerin utana sıkıla bir araya geldiklerini ve konuştuklarını gördü, bir kadastrocunun oraya gelmesi azımsanacak bir şey değildi. Mutfağın kapısı açılmıştı, hancının karısı bütün haşmetiyle kapıyı doldurmuştu, hancı olanları anlatmak için parmak uçlarında yürüyerek ona yaklaştı. O sırada telefon görüşmesi başladı. Şatonun kâhyası uyuyordu, ama kâhyanın yardımcılarında biri, Bay Fritz, yerindeydi. Kendini Schwarzer olarak tanıtan genç adam, K.'yı nasıl bulduğunu anlattı, otuzlu yaşlarındaki bu perişan kılıklı adamın, başının altına yastık niyetine küçücük bir sırt çantası koyarak ve boğumlu bastonunu da yanı başında tutarak bir saman çuvalının üzerinde yayılıp uyduğunu söyledi. Tabii gözüne kuşkuyla görünmüştü K., belli ki hancı da görevini ihmal etmişti, bu yüzden meselenin içyüzünü anlamak kendine, yani Schwarzer'e düşmüştü. K.'nın uyandırılmaktan, sorgulanmaktan, Kontluktan dışarı çıkarılması için görev gereği yapılan tehditten hiç hoşlanmadığını da ekledi genç adam, ama sonunda haklı olabileceği ortaya çıkmıştı, çünkü Sayın Kont'un getirttiği bir kadastrocu olduğunu iddia ediyordu. Bu iddiayı doğrulamak elbette ki en azından resmi bir görevdi, bu yüzden Schwarzer Bay Fritz'ten böyle bir kadastrocunun gerçekten beklenip beklenmediğini merkez bürodan öğrenmesini rica ediyordu, alacağı yanıtı hemen telefonla kendisine iletmeliydi.

Sonra bir sessizlik oldu, karşı tarafta Fritz bilgi edinirken bu tarafta yanıt beklendi. K. ise istifini bozmadı, bir kez bile o tarafa dönmedi, meraklı görünmüyor, önüne bakıyordu. Schwarzer'in sinsilik ve ihtiyat karışımı anlatımı K.'ya, şatoda Schwarzer gibi küçük adamların bile kurnaz bir eğitim gördükleri hakkında bir fikir veriyordu. Şatodakiler çalışkandırlar da; merkez büro gece vardiyasındaydı. Belli ki pek de hızlı yanıt veriliyordu, çünkü Fritz hemen aradı. Anlaşılan konuşma çok kısa sürmüştü, çünkü Schwarzer bir anda öfkeyle almacı yerine çarptı. "Söylemişim!" diye bağırды. "Kadastrocu filan yok, adi, yalancı bir serseri bu, belki daha kötüsü." K. bir an için herkesin, Schwarzer'in, çiftçilerin, hancı ve karısının üzerine çullanacaklarını düşündü, hiç olmazsa ilk saldırıdan kaçınabilmek için örtünün altına büzüldü. O sırada –başımı usulca dışarı çıkardı– telefon yeniden çaldı, K.'ya kalırsa fazla gürültülü çaldı hem de. Yine K. yüzünden telefon edilmesi düşünülmedi ama

herkes durakladı, Schwarzer de tekrar telefona gitti. Yapılan uzun açıklamayı dinledi, sonra da alçak sesle, “Demek yanlışlık oldu? Hiç hoşuma gitmedi bu. Büro şefi bizzat mı telefon etti? Tuhaf, çok tuhaf. Ben bunu şimdi kadastrucu beye nasıl açıklayacağım?” dedi.

K. kulaklarını açtı. Demek şatodakiler onun kadastrucu olduğunu söylemişlerdi. Bir açıdan bu durum kendisi için avantajlı değildi, çünkü şatodakilerin kendisi hakkında gereken her şeyi bildiklerini gösteriyordu, güçlerini karşılaştırmışlar ve mücadeleyi sevinerek kabul etmişlerdi. Öte yandan avantajı da vardı, çünkü karşısındakilerin onu küçümsediklerini ve işin başında düşündüğünden daha fazla özgür olacağını kanıtlıyordu. Ve eğer onlar, böyle zekâca üstünmüş gibi davranarak kadastrucu olduğunu kabul edip gözünü korkutacaklarını sanıyorlarsa pek yanılıyorlardı; sadece biraz ürpermişti, o kadar.

Çekinerek yaklaşan Schwarzer’e eliyle çekilmesini işaret etti; hancının odasına geçmesi için zorladılar K.’yı, ama o buna yanaşmadı, sadece hancının yatmadan önce içmesi için verdiği içkiyi kabul etti, hancının karısının verdiği sabun, havlu ve leğeni aldı, salonun boşaltılmasını istemesine gerek bile kalmadı, çünkü herkes, sabah olunca kendilerini tanyamasın diye, kafalarını çevirip itişe kakışa dışarı çıkıyordu zaten. Lamba söndürüldü, sonunda rahat bırakılmıştı. Sabaha kadar derin bir uyku çekti, sadece yanından hızla geçen fareler bir-iki kez biraz rahatsız ettiler onu.

Kahvaltudan sonra hemen köye gitmek istedi, hancının dediğine göre K.’nın bütün ihtiyaçlarının da kahvaltısının parası da şato tarafından karşılanacaktı. Ancak, bir gece önceki davranışını unutmadığı için üç-beş gerekli sözcüğün dışında hiçbir şey söylemeyen hancı sessizce yalvararak sürekli etrafında dönüp durduğundan adama acıdı ve onun bir süre yanına oturmasına izin verdi.

“Kontla henüz tanışmadım,” dedi K., “işini iyi yaparsan iyi para ödermiş, öyle mi? İnsan benim gibi karısıyla çocuğundan epeyce uzaklaşırsa evine bir şeyler götürmek ister.”

“Beyefendi bu bakımdan hiç tasanız olmasın, az ödeme yapıldı diye şikâyet eden olmamıştır.”

“Bak,” dedi, K., “ben korkak biri değilimdir, bir konta bile düşüncemi söyleyebilirim, ama o beyle tartışmadan işini halletmek elbette çok daha iyi.”

Hancı, pencerenin eşiğinde, K.’nın karşısında oturuyordu, daha rahat bir konumda oturmaya cesaret edememişti, konuştukları

sürece K.'ya iri iri açılmış, kahverengi, ürkek gözleriyle baktı. Önce K.'nın yanına ısrarla sokulmuştu, şimdiyse kaçıp gitmek ister gibi görünüyordu. Kont hakkında kendisine soru sorulacağından mı korkuyordu? Bir 'beyefendi' saydığı K.'nin güvenilir olmamasından mı korkuyordu? K. onun dikkatini başka yere çekse daha iyi olacaktı. Saatine bakıp, "Az sonra asistanlarım gelirler," dedi, "onları burada yatırabilecek misin?"

"Elbette efendim," dedi hancı, "ama onlar sizinle birlikte şatoda kalmayacaklar mı?"

Hem bu müşterilerden hem de şatoya göndermeye çalıştığı K.'dan bu kadar kolayca vaz mı geçiyordu hancı?

"Bu henüz belli değil," dedi K., "önce bana nasıl bir iş vereceklerine bakmalıyım. Örneğin, burada köyde çalışacaksam, burada kalmam daha akla yakın olur. Aynı zamanda şatodaki hayatın bana uygun olmamasından korkuyorum. Ben hep özgür olmak isterim."

"Şatoyu tanıyorsunuz," dedi hancı usulca.

"Elbette," dedi K., "peşin hüküm vermemeliyim. Şimdilik şato hakkında bildiğim tek şey, doğru kadastrocuyu seçmekten anladıkları. Belki başka üstünlükleri de vardır." Ayağa kalktı, huzursuzca dudaklarını ısırarak hancıdan kurtulmak istiyordu. Bu adamın güvenini kazanmak pek kolay olmayacaktı.

Oradan ayrılırken K.'nın dikkatini duvarda asılı, koyu renk çerçeveli karanlık bir portre çekti. Yattığı yerden de fark etmişti onu, ama ayrıntılarını uzaktan seçememiş, asıl resmin çerçeveden çıkartıldığını, geride resmin arkasındaki siyah kâğıdın kaldığını sanmıştı. Ama çerçevede bir resim vardı, elli yaşlarında bir erkeğin portresi. Başını göğsüne o kadar sarkıtmıştı ki, gözleri neredeyse görünmüyordu, başını bu kadar eğmesinin nedeni, geniş, ağır alnı ve güçlü, gaga burnuydu sanki. Başını tutuş biçiminden dolayı çenesinin altına sıkışan sakalı daha aşağıda serbest kalıyordu. Sol elinin parmaklarını germiş, gür saçlarının arasına sokmuştu, ama başını kaldıramıyordu. "Kim bu?" diye sordu K. "Kont mu?" Gidip tablonun önünde durdu, dönüp hancıya bakmadı. "Hayır," dedi hancı, "Şatonun kâhyası o." – "Şatonun kâhyası gerçekten pek yakışıklıymış," dedi K., "yazık ki oğlu çok beceriksiz." – "Yo, yo," dedi hancı, K.'yı tutup kendine doğru çekerek kulağına fısıldadı: "Schwarzer dün abarttı, babası sadece kâhya yardımcısı, hatta en kıdemsizlerinden biri." O anda hancı K.'nin gözüne çocuk gibi göründü. "Serseri!" dedi K., gülerek, ama hancı gülmedi, "onun